РІШЕННЯ
РАЗОВОЇ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Климась Анастасія Русланівна 1995 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2019 році Полтавську державну аграрну академію та здобула ступінь магістра за спеціальністю «Ветеринарна медицина», професійна кваліфікація лікар ветеринарної медицини, виконала акредитовану освітньо-наукову програму Ветеринарна медицина, аспірант кафедри хірургії та акушерства Полтавського державного аграрного університету з 2022 р. до цього часу.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом ректора Полтавського державного аграрного університету від 26 січня 2026 року № 34 у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради –	**Борис КИРИЧКО**, доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри хірургії та акушерства Полтавського державного аграрного університету.
Рецензентів –	**Надія ДМИТРЕНКО**, кандидат ветеринарних наук, доцент, завідувач кафедри терапії імені професора П. І. Локеса Полтавського державного аграрного університету; **Роман ПЕРЕДЕРА**, кандидат ветеринарних наук, доцент, доцент кафедри хірургії та акушерства Полтавського державного аграрного університету.
Офіційних опонентів –	**Микола МАЛЮК**, доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри ветеринарної хірургії імені академіка І. О. Поваженка Національного університету біоресурсів і природокористування України; **Дмитро СЛЮСАРЕНКО**, доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри ветеринарної хірургії та репродуктології Державного біотехнологічного університету,

на засіданні «27» березня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 21 Ветеринарна медицина Климась Анастасії Русланівні на підставі публічного захисту дисертації «Патологія дистального відділу кінцівок у корів: поширення, діагностика, лікування» за спеціальністю 211 Ветеринарна медицина.

Дисертацію виконано у Полтавському державному аграрному університеті Міністерства освіти і науки України, м. Полтава.

Науковий керівник: Кулинич Сергій Миколайович, доктор ветеринарних наук, професор, професор кафедри хірургії та акушерства Полтавського державного аграрного університету.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Дисертація написана українською мовою, її основний зміст викладено на 113 сторінках комп'ютерного тексту і включає: вступ, огляд літератури, загальну методику та основні методи досліджень, результати дослідження, аналіз та узагальнення результатів дослідження, висновки, пропозиції виробництву. Робота ілюстрована 16 рисунками та 20 таблицями та містить 7 додатків. Список літератури містить 176 джерела, у тому числі – 170 латиницею. Дисертація відповідає п.6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого Кабінетом Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами і доповненнями).

Здобувач має 11 наукових публікацій за темою дисертації, з них 3 статті у фахових наукових виданнях України категорії Б (1 із них – одноосібно), 2 статті у наукових виданнях, що включені до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science, 4 тези доповідей на наукових конференціях, 1 патент України на корисну модель та 1 методичні рекомендації.

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

Публікації у виданнях, що включені до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science Core Collection

1. **Klymas A.,** Puzyrevska A. Problems of motor activity in cows with orthopaedic pathology. *Ukrainian Journal of Veterinary Sciences*. 2023. № 14 (4). P. 74–90. https://doi.org/10.31548/veterinary4.2023 (*Scopus*) *(Здобувач встановила особливості рухової активності у корів з ортопедичною патологією та підготувала статтю до публікації).*

2. **Klymas A.,** Syrlyk M. Prevalence of hoof diseases in cows. *Ukrainian Journal of Veterinary Sciences*. 2025. № 16 (1). P. 88–103. https://doi.org/10.31548/veterinary1.2025.88 (*Scopus*) *(Здобувач дослідила поширеність захворювань копит у корів та підготувала статтю до публікації).*

Публікації у фахових виданнях України категорії Б

3. Kulynych S., **Klymas A**. Injury of the distal division of the extremities of cows. *Scientific Progress & Innovations.* 2023. № 27 (1). P. 204–210. https://doi.org/10.31210/spi2024.27.01.35 *(Здобувач провела пошук та глибокий аналіз наукової літератури щодо травматизму дистального відділу кінцівок у корів та підготувала статтю до публікації.*).

4. **Klymas A.,** Simitko O. Cow hoof diseases' diagnostics. *Scientific Progress & Innovations*. 2025. № 28 (2). P. 212–218. https://doi.org/10.31210/spi2025.28.02.33 (*Здобувач встановила доцільність застосування візуальної діагностики за допомогою апарату Хофмір для виявлення на ранніх етапах патології копитець у корів та підготувала статтю до публікації*).

5. Климась А. Р. Біохімічні показники сироватки крові корів за наявності гнійних уражень в ділянці пальця. *Scientific Progress & Innovations*. 2025. № 28 (3). С. 300–304. https://doi.org/10.31210/spi2025.28.03.47

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

6. Климась А. Травматизм корів. *Досягнення та перспективи ветеринарної науки. Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет конференції молодих вчених (20 жовтня 2022, м. Полтава)*. Полтава, ПДАУ, 2022. С. 42.

7. Климась А. Р. Поширення та симптоми хвороб пальців у корів. *Актуальні питання фізіології продуктивності сільськогосподарських тварин. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 125-річчю від дня народження академіка Олексія Володимировича Квасницького (24–25 лютого 2025, м. Полтава)*. Полтава : ПДАУ, 2025. С. 62–64.

8. **Климась А.,** Пузиревська А. Ураження копитець корів. *Матеріали наукової конференції професорсько-викладацького складу Полтавського державного аграрного університету за результатами науково-дослідної роботи 2021–2022 років (17–18 травня 2023, м. Полтава)*. Полтава: РВВ ПДАУ, 2023. С. 151–153 *(Здобувач встановила ступінь кульгавості за ортопедичної патології корів та підготувала тези до публікації)*.

9. **Климась А. Р.,** Симітько О. А. Діагностика хвороб копитець у корів. *Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині. Матеріали X Всеукраїнської науково-практичної Інтернет–конференції (18–19 лютого 2025, м. Полтава)*. Полтава: ПДАУ, 2025. С. 16–18. *(Здобувач дослідила особливості діагностики хвороб копитець у корів та підготувала тези до публікації)*.

Наукові праці, які додатково відображають наукові результати дисертації

10. Климась А. Р. Спосіб фіксації препарату за ортопедичної патології у корів: пат. 161284 Україна : МПК A61D7/00 A61D99/00. № u202502575 ; заявл. 02.06.2025 ; опубл. 19.11.2025, Бюл. № 47. 2 с.

11. **Климась А. Р.,** Кулинич С. М. Рекомендації з використання препаратів локальної дії за ортопедичної патології у корів. Полтава : ПДАУ, 2025. 19 с. *(Здобувач проаналізувала доступну наукову літературу, провела наукові дослідження та підготувала матеріали для методичних рекомендацій)*.

У дискусії взяли участь голова, рецензенти, офіційні опоненти та висловили зауваження:

Малюк Микола Олексійович, доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри ветеринарної хірургії імені академіка І. О. Поваженка Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Є зауваження до оформлення дисертації, які не зменшують наукового і практичного значення досліджень, зокрема:

– дисертантка використовує термін «опорно-руховий апарат». Згідно з анатомічною номенклатурою, правильно буде «апарат руху» (ст. 18, 46, 72);

– дисертантка використовує термін «скакальний суглоб». Згідно з анатомічною номенклатурою, правильно буде «надплесневий суглоб» (ст. 18, 46, 72);

– дисертантка використовує термін «шлунков-кишковий тракт». Згідно з анатомічною номенклатурою, правильно буде «травний канал» (ст. 40);

– на ст. 35, 39, 43, 48 авторка використовує слово «протягом». Правильно буде «впродовж»;

– в розділі «Матеріали і методи» аспірантка описує схему наукових

досліджень. На мою думку було б доцільно також зробити загальну схему досліду. Наявність такої схеми прикрасило б дисертаційну роботу;

– в кінці кожного розділу необхідно зробити загальний висновок до розділу та посилання на власні друковані праці;

– на ст. 57, 83 автор наукової роботи пише «загального білку». Правильно буде «загального білка»;

– на ст. 84, 107 автор наукової роботи пише «армований скотч забезпечує відмінну адгезію до поверхні, що запобігає спаданню марлевого бинта і надійно тримає його разом з препаратом в дистальному відділі кінцівки». Правильно буде фіксацію, а не «адгезію»;

– доцільно було б дисертанту під час виконання дисертаційної роботи з патології дистального відділу кінцівок у корів звернути увагу на зміни кількість лейкоцитів та їх субпопуляцій у крові тварин;

– у дисертації зустрічаються помилки набору, стилістичні та орфографічні помилки, некоректні вислови (ст. 28, 37, 43, 51, 52, 58, 69, 73, 74, 78).

Запитання до дисертанта:

– патологічні процеси дистального відділу кінцівок (хвороба Мортелларо, виразка Рустергольца, асептичні та гнійні пододерматити, міжпальцеві дерматити) у корів – це загальний патологічний процес у організмі тварин, чи місцевий, як Ви вважаєте?

– за рахунок чого кількість тварин із хворобою Мортелларо у ТОВ АФ «Єдність» знизилась у 2023 р. (8,5 %) відносно 2022 р. (52,0 %) на 43,5 %.

– чому, на Вашу думку, виразка Ростергольца у сільськогосподарських тварин досить поширена. Разом з тим у одних господарствах ця патологія складала 44,0 % (ПСП «Високе»), а в ФГ «Вітас і К» 6,0– 6,3 %.

– слід пояснити, чому частка виявлених гнійних пододерматитів у корів різних господарств була різна. У ТОВ АФ «Лан» – 0,9 %, ТОВ «Комишуватський молочний комплекс у 2022 р. 6,5 %, а у ПСП «Високе» становив 55,5 %.

– чому поширення ортопедичної патології у корів частіше діагностували на обох тазових кінцівках ?

– чому в тварин за наявності гнійних уражень у ділянці пальців спостерігали збільшення вмісту загального білка у сироватці крові на 12,8 % порівняно з показником у групі клінічно здорових тварин ?

Слюсаренко Дмитро Вікторович, доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри ветеринарної хірургії та репродуктології Державного біотехнологічного університету.

1. Застосування деяких термінів описаних в роботі потребує пояснення:

– Терміни копитце і ратиці є однаково коректними для опису цієї анатомічної ділянки. Чому ви вибрали з цих двох термін копитце, а не ратиця?

– Ви використовуєте в роботі термін виразка Рустергольця, а в огляді літератури виразка підошви (с. 40) і виразка Рустергольця (с. 41). Це одне і те ж захворювання?

– В огляді літератури ви використовуєте термін папіломатозний пальцевий дерматит (с. 42), а у власних дослідженнях хвороба Мортелларо.

– На с. 23 вказуєте «Кульгавість є однією з найважчих хвороб великої рогатої худоби, найчастіше кульгавість діагностують», але ми знаємо що кульгавість це симптом захворювань, а не діагноз.

2. У висновку до огляду літератури ви пишете що дослідники ортопеди рекомендують обрізання ратиць з періодичністю два рази на рік, яка ваша думка цього достатньо чи ні?

3. В розділі 2 на с. 57 пишете «У сироватці крові були визначені наступні показники: вміст каротину; вміст загального білку; вмісту загального кальцію; концентрації неорганічного фосфору; кислотну місткість», але не вказуєте якими методами і на базі якої лабораторії. Далі описуєте зміни цих показників. Як на вашу думку, чи буде доцільним нормалізувати обмін речовин в організмі як окремий аспект лікарського впливу, і чи покращиться стан ратиць корів на його фоні?

4. На с. 84 ви вказуєте спосіб фіксації препарату, який передбачає прикладання до підошви копитця пакетика з препаратом, згідно з корисною моделлю, пакетик з препаратом обгортають марлевою серветкою та обмотують її та кінцівку марлевим бинтом, на який зверху накладають армований скотч. За текстовим описом не зовсім зрозуміла ця методика, для кращого її розуміння бажано було б в тексті надати фотоілюстрацію.

5. На с. 95 табл. 3.18 ви вказуєте ефективність лікування корів із ортопедичною патологією, із застосуванням мазі «Левомеколь» на 3 групах корів, дві з яких складаються з 2 голів, що замало для формування дослідної групи і об'єктивного опису результатів лікування.

6. На с. 96 ви описуєте визначення лікувальної ефективності препаратів локальної дії за економічними показниками. З якою метою ви визначали економічну ефективність?

7. Розділ 4 с. 99 ви пишете «За результатами наших досліджень встановлено, що домінуючим фактором, який призводить до значного поширення ортопедичної патології, є травми», але найбільше розповсюдження за результатами ваших досліджень мають хвороба Мортелларо і виразка Рустергольця, які виникають за цілої низки етіологічних факторів, як ви можете це пояснити?

8. В розділі 4 ви вказуєте, що «Встановлено, що патології дистального відділу кінцівок у 100 % досліджених корів локалізувалися на тазових кінцівках» і в ньому ж пишете «Отримані нами дані узгоджуються з результатами інших досліджень, де ортопедична патологія переважно локалізується у тазових кінцівках (70 % випадків кульгавості) і переважно уражується латеральне копитце». Показники 70 і 100 % суттєво відрізняються, можливо ви мали на увазі якісь специфічні фактори, поясніть будь ласка цей момент.

9. Ви приймали участь в конференціях з апробацією матеріалів дисертації тільки в межах Полтави, на жаль на конференціях інших ЗВО колеги не змогли ознайомитись з результатами ваших досліджень.

Дмитренко Надія Іванівна, кандидат ветеринарних наук, доцент, завідувач кафедри терапії імені професора П.І. Локеса Полтавського державного аграрного університету.

1. В Анотації Ви вказуєте, що у дисертації теоретично узагальнено та експериментально вирішено наукову проблему щодо поширення патології дистального відділу кінцівок у корів в умовах господарств Полтавської, Черкаської, Львівської, Донецької Харківської, Вінницької та Сумської областей України. Проте в Розділі 2. Загальна методика та основні методи досліджень та в підрозділі 3.1. Поширення ортопедичної патології корів на молочно-товарних

фермах низки господарств України ви аналізуєте дані отримані лише в господарствах Полтавської, Донецької Харківської та Сумської областей.

2. В змісті роботи зазначено пункт 3.2.2. Оцінка забруднення шкірного покриву корів за ортопедичної патології, тоді як в тексті роботи даний пункт вказаний з іншою нумерацією та змінами в назві підрозділу: 3.1.3. Оцінювання забруднення шкірного покриву корів за наявності ортопедичної патології.

3. В змісті роботи зазначено пункт 3.2.3. Ефективність застосування апарату «Хофмір» для виявлення патології дистального відділу кінцівок у корів, тоді як в тексті роботи даний пункт вказаний з іншою нумерацією та змінами в назві підрозділу: 3.1.4. Обґрунтування доцільності застосування приладу «Хофмір» для виявлення патології дистального відділу кінцівок у корів.

4. На ст. 27 використано скорочення «ПД» і на ст. 38 застосовано скорочення «МФ» але в Переліку умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів розшифровки вищенаведених скорочень немає.

5. Деякі джерела літератури дублюються.

В роботі допущені орфографічні та синтаксичні помилки. Наприклад:

Ст. 3 «відшаровуванням білої лінії» потрібно «відшаровування білої лінії».

Ст. 17 «ПСП – приватне сільськогосподарське господарство» потрібно «ПСП – приватне сільськогосподарське підприємство».

Ст. 17 «СТОВ – сільське товариство з обмеженою відповідальністю» потрібно «СТОВ – сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю».

Ст. 21 «затверджених нарадою Головного управлінням Держпродспоживслужби» потрібно «затверджених нарадою Головного управління Держпродспоживслужби».

Ст. 22 «Міжнародній науково-практичної інтернет конференції» правильно «Міжнародній науково-практичній інтернет конференції».

Ст. 22 «Міжнародній науково-практична конференція, присвячена 125-річчю від дня народження» потрібно «Міжнародній науково-практичній конференції, присвяченій 125-річчю від дня народження».

Ст. 35 «Біло встановлено» потрібно «Було встановлено».

Ст. 41 «зазначили, що порширення захворювань копитець» потрібно «зазначили, що поширення захворювань копитець».

Ст. 51 «використання ножних корови проходять» потрібно «використання ножних ванн корови проходять».

Ст. 58 «з визначенням зна чень середнього арифметичного» потрібно «з визначенням значень середнього арифметичного».

Ст. 71 «ділянки зруйновного рогу» потрібно «ділянки зруйнованого рогу».

Ст. 72. «На молочно-товарній ферми у корів» потрібно «На молочно-товарній фермі у корів».

Ст. 73 «у корів фіксували відшаровуванням білої лінії» потрібно «у корів фіксували відшарування білої лінії».

Ст. 80 «зміни в організмі корів гнійними ураженнями в ділянці пальця» потрібно «зміни в організмі корів з гнійними ураженнями в ділянці пальця».

Ст. 101 «надмірне навантаженням та недостатній догляд» потрібно «надмірне навантаження та недостатній догляд».

Використано некоректні вирази та словосполучення. Наприклад:

Ст. 25 «збирали мазки зі шкіри та слини копит 53 корів».

Ст. 28 «показники вибракування корів молочних корів».

Ст. 73 «оцінювали рухливість рухливості кінцівок корів».

Ст. 86 «На 24-ту добу засвідчили високу ефективність застосованого із застосуванням гелю коровам хворим на пальцевий дерматит».

Також під час рецензування даної роботи виникли запитання:

1. З чим ви пов'язуєте майже в 4,5 рази більше поширення ортопедичної патології у корів Харківської області (13,3 %) порівняно з Донецькою областю (3 %)?

2. Як пов'язана зміна кута передньої стінки з підошовною поверхнею (кут зачепу) у корів з розвитком ортопедичної патології?

3. Який механізм дії гелю для копит Intra Hoof-fit gel (Intracare, Нідерланди), які діючі речовини входять до його складу? Чи є препарати вітчизняного виробництва з аналогічним механізмом дії та складом?

4. Який механізм дії присипки, яка складалася 30,0 % сульфату міді, 30,0 % оксиду цинку, 30,0 % йодоформу та 10,0 % марганцевокислого калію? Чому обрали саме таке співвідношення діючих речовин?

Передера Роман Вікторович, кандидат ветеринарних наук, доцент, доцент кафедри хірургії та акушерства Полтавського державного аграрного університету.

Аналіз змісту дисертаційної роботи свідчить, що дослідження виконане на високому науково-методичному рівні. та все ж зустрічаються твердження, які потребують додаткового уточнення. Зокрема:

1. Уточніть, у чому полягає удосконалення діагностики гнійно-некротичних процесів дистального відділу кінцівок у корів, запропоноване в дисертаційній роботі, та які діагностичні критерії, алгоритми оцінки або методичні підходи було оптимізовано порівняно з традиційними.

2. Поясніть механізм дії компонентів запропонованої лікувальної присипки та обґрунтуйте їх патогенетичну доцільність при терапії гнійно-некротичних процесів дистального відділу кінцівок у корів.

3. Обґрунтуйте диференційований підхід до вибору лікувальних засобів залежно від виду патології дистального відділу кінцівок у корів, зокрема доцільність застосування Hoof-fit gel, запропонованої присипки або мазі «Левомеколь» з позицій їх терапевтичної ефективності.

4. Уточніть, при яких патологічних станах дистального відділу кінцівок у корів здійснювали відбір крові, з якою метою було обрано відповідні гематологічні та біохімічні показники, а також чи використовували отримані результати під час оцінки лікувальної ефективності запропонованих терапевтичних заходів.

5. Певних уточнень потребують наведені дані щодо локалізації патологій. Зокрема, зазначено, що «патології дистального відділу кінцівок у 100 % досліджених корів локалізувалися на тазових кінцівках» (с. 3, 101), водночас у роботі також наведено відомості про ураження в ділянці грудних кінцівок (табл. 3.5).

Зауваження щодо методичного оформлення дисертації. У підрозділі 3.4 «Ефективність застосування препаратів локальної дії за патології дистального відділу кінцівок у корів» доцільно було б подати статистичну обробку отриманих результатів, що дозволило б підвищити доказовість висновків та об'єктивність оцінки ефективності застосованих методів лікування.

Слід зазначити, що робота загалом виконана на належному науково-методичному рівні, однак у тексті наявна незначна кількість мовних і стилістичних

неточностей, переважно пов'язаних з оформленням викладу матеріалу. Зокрема, використано некоректні або недостатньо точні формулювання:

– вираз «тканини у формі "вареного м'яса"» (с. 88) доцільніше замінити на «тканини з виглядом "вареного м'яса"»;

– наявні тавтологічні конструкції, наприклад: «ефективність лікування становила… ефективність його застосування…» (с. 89);

– трапляються невдалі стилістичні звороти, зокрема «значно поширеною у корів є…» (с. 68), що доцільно уточнити як «значно поширеною патологією у корів є…»;

– повтори: 2 абзац (с. 3) та останній абзац (с. 101);

– окремі формулювання є недостатньо чіткими: «Випадки виявлення травматичних ушкоджень копитець… коливалися» (с. 68) доцільно замінити на «частота травматичних ушкоджень копитець коливалася»;

– некоректним є вислів «відсоток поширення пододерматитів у структурі ортопедичної патології» (с. 68), який більш точно слід подати як «частка пододерматитів у структурі ортопедичної патології».

Киричко Борис Павлович, доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри хірургії та акушерства Полтавського державного аграрного університету.

Роботу оцінено позитивно.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,
«Проти» 0 членів ради,

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує

Климась Анастасії Русланівні

ступінь доктора філософії з галузі знань 21 Ветеринарна медицина
за спеціальністю 211 Ветеринарна медицина

Відеозапис трансляції захисту додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради _____ Борис КИРИЧКО
(підпис)